

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

GESKIEDENIS V1

2016

MEMORANDUM

Hierdie memorandum bestaan uit 23 bladsye.

1. BRONGEBASEERDE VRAE**1.1 Die volgende kognitiewe vlakke is gebruik om brongebaseerde vrae te ontwikkel:**

KOGNITIEWE VLAKE	HISTORIESE VAARDIGHEDE	GEWIGS-TOEKENNING VAN VRAE
VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Onttrek inligting uit bronne • Selektoring en organisasie van relevante inligting uit bronne • Definieer historiese begrippe/terme 	30% (15)
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretasie van bewyse uit bronne • Verduidelik inligting verkry uit bronne • Analiseer bewyse uit bronne 	40% (20)
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteer en evalueer bewyse uit bronne • Skakel met bronne om bruikbaarheid, betroubaarheid, eensydigheid en beperkings vas te stel • Vergelyk en kontrasteer interpretasies en perspektiewe in die bronne en kom tot onafhanklike gevolgtrekkings 	30% (15)

1.2 Die inligting hieronder dui aan hoe brongebaseerde vrae geassesseer word:

- By die nasien van brongebaseerde vrae moet krediet gegee word vir enige ander geldige en toepaslike standpunte, argument, bewyse of voorbeelde.
- Met die toekenning van punte moet aandag gegee word aan hoe daar aan die vereistes van die vraag voldoen is.
- In die nasienriglyn word die vereistes van die vraag (vaardighede waaraan aandag gegee moet word) sowel as die vlak van die vraag in kursiefgedrukte skrif aangedui.

1.3 Assesseringsprosedures vir brongebaseerde vrae

- Gebruik 'n regmerk (✓) vir elke korrekte antwoord
- Gee aandag aan die puntetoekenning bv. (2 x 2) wat neerkom op twee redes en word twee punte elk toegeken (✓✓✓✓); (1 x 2) wat neerkom op een rede en twee punte toegeken word (✓✓)
- Indien 'n vraag 4 punte tel word 4 regmerke (✓✓✓✓) aangedui

Paragraafvraag

Paragrafe moet globaal (holisties) geassesseer word. Beide die inhoud en die struktuur van die paragraaf moet in berekening gebring word wanneer punte toegeken word. Die volgende stappe moet gebruik word wanneer 'n antwoord op 'n paragraafvraag geassesseer word:

- Lees die paragraaf en plaas 'n kolpunt (•) by elke punt binne-in die teks waar die kandidaat relevante bewyse gebruik het om die vraag te beantwoord.
- Lees die paragraaf weer om die mate waartoe die kandidaat in staat was om relevante bewyse te gebruik om die paragraaf te beantwoord, te evalueer.

- Maak regmerkies (✓), wat aan die kandidaat vir die paragraaf toegeken is, aan die einde van die paragraaf, sowel as die vlak (1, 2 of 3) soos in die holistiese rubriek aangedui en gee kommentaar, bv.

_____ ● _____
 _____ ● _____
 _____ ● _____

✓✓✓✓✓

Vlak 2

Gebruik meestal relevante bewyse om die paragraaf te skryf.

- Tel al die regmerkies vir die brongebaseerde vrae op en skryf dan die punt onder in die regterkantse kantlyn, bv. 32
50
- Maak seker dat die totale punte akkuraat na die buiteblad van die antwoordeboek oorgedra word.

2. OPSTELVRAE

2.1 Die opstelvrae vereis dat kandidate:

- In staat sal wees om hul argument op 'n logiese en samehangende wyse te stel. Hulle moet die relevante inligting kan selekteer, organiseer en bymekaarvoeg sodat dit vir hulle moontlik sal wees om 'n redelike reeks feite of 'n effektiewe argument te kan weergee om sodoende die gestelde vraag te beantwoord. Dit is noodsaaklik dat 'n opstel 'n inleiding, 'n samehangende en gebalanseerde liggaam van bewyse en 'n slot het.

2.2 Nasien van opstelvrae

- Nasieners moet daarop let dat die inhoud van die antwoord gelei sal word deur die handboeke wat by 'n spesifieke sentrum gebruik is.
- Kandidate mag enige ander toepaslike inleiding en/of samevatting hê as dit wat ingesluit is by 'n riglyn vir nasien van 'n spesifieke opstel.
- By die assessering van die oop brongebaseerde vrae moet kandidate krediet kry vir enige ander relevante antwoord.

2.3 Globale assessering van 'n opstel

Die opstel sal holisties (globaal) geassesseer word. Hierdie benadering vereis dat die onderwyser die totale produk as 'n geheel sal bepunt sonder om die samestellende dele individueel te bepunt. Hierdie benadering moedig die leerder aan om 'n individuele mening aan te bied deur gebruik te maak van geselekteerde feitelike bewyse om 'n argument te ondersteun. Daar sal nie van die leerder verwag word om slegs 'feite' neer te skryf om 'n beter punt te behaal nie. Hierdie benadering sal leerders ook ontmoedig om 'model-antwoorde' voor te berei en te reproduseer sonder om die spesifieke vereistes van die vraag in ag te neem. Holistiese nasien van opstelle gee krediet aan leerders se mening, ondersteun deur bewyse. Anders as by inhoudsgebaseerde nasien, word leerders met holistiese assessering nie vir ontoereikende taalgebruik gepenaliseer nie, aangesien die klem op die volgende val:

- Die konstruksie/daarstelling van 'n argument
- Die toepaslike seleksie van feitelike bewyse om sodanige argument te ondersteun
- Die leerder se interpretasie van die vraag.

2.4 Assesseringsprosedures van die opstel

2.4.1 Hou die sinopsis in gedagte wanneer die opstel nagesien word.

2.4.2 Tydens die eerste deurlees van die opstel moet regmerkies toegeken word vir 'n relevante inleiding (aangedui met 'n kolpunt ('bullet') in die nasienriglyne/memorandum), vir elke hoofmoment/aspek wat volledig gekontekstualiseer is en 'n relevante slotopmerking (aangedui met 'n kolpunt in die nasienriglyn/memorandum) bv. 'n antwoord waar daar 5 hoofpunte is, sal daar dus 7 regmerkies wees.

2.4.3 Die volgende addisionele simbole kan ook gebruik word:

- Inleiding, hoofaspekte en slotopmerking nie behoorlik gekontekstualiseer

^

nie

- Verkeerde stelling

- Irrelevante stelling

|
|
|

- Herhaling

R

- Analise

A√

- Interpretasie

1√

2.5. Die matriks

2.5.1 Gebruik van die matriks vir die assessering van opstelle

By die nasien van opstelle, moet die kriteria gebruik word wat in die matriks voorsien word. Tydens die assessering van 'n opstel moet beide die inhoud en die aanbieding in ag geneem word. 'n Punt word toegeken by die snypunt van die inhoud en aanbieding, gebaseer op die sewe vaardigheidvlakke.

- (a) Met die eerste deurlees van die opstel word daar bepaal tot watter mate die hoofmomente gedek is om en die **inhoudsvlak** (op die matriks) vas te stel.

I	VLAK 4	

- (b) Die tweede deurlees van die skryfwerk sal die vlak (op die matriks) van die **aanbieding** bepaal.

I	VLAK 4	
A	VLAK 3	

- (c) Ken 'n algehele punt toe met behulp van die matriks.

I	VLAK 4	}26–27
A	VLAK 3	

NASIENMATRIKS VIR OPSTELLE: TOTAAL: 50

	VLAK 7	VLAK 6	VLAK 5	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1*
AANBIEDING INHOUD 	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. Goeie sintese van inligting. Het 'n goed gebalanseerde, oorspronklike argument ontwikkel met bewyse. Argument deurgaans volgehou en verdedig. Onafhanklike gevolgtrekking gemaak uit bewyse om die argument te ondersteun.	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. 'n Relevante argument is gevolg. Bewyse gebruik om die argument te verdedig. Poog om 'n onafhanklike gevolgtrekking uit die bewyse te maak om die argument te ondersteun.	Goed beplande en gestruktureerde opstel. Poog om 'n duidelike argument te ontwikkel. Gevolgtrekking gemaak uit bewyse om die argument te ondersteun.	Argument beplan en gestruktureer. Bewyse tot 'n sekere mate gebruik om argument te ondersteun. Slotsom bereik op grond van bewyse.	Toon soms bewys van 'n gestruktureerde en beplande argument. Poog om 'n argument vol te hou. Gevolgtrekking nie duidelik ondersteun deur bewyse nie.	Poging aangewend om antwoord te struktureer. Grootliks beskrywend of poog om argument te ontwikkel. Geen poging om 'n gevolgtrekking te maak nie.	Weinig of geen poging om die opstel te struktureer nie.
VLAK 7 Vraag is ten volle beantwoord. Inhoudskeuse ten volle relevant tot argument wat gevolg is.	47–50	43–46					
VLAK 6 Vraag is beantwoord. Inhoudseleksie relevant tot argument wat gevolg is	43–46	40–42	38–39				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud toereikend en relevant.	38–39	36–37	34–35	30–33	28–29		
VLAK 4 Vraag herkenbaar in antwoord. Sommige weglatings of irrelevante keuse van inhoud.			30–33	28–29	26–27		
VLAK 3 Keuse van inhoud hou verband met vraag, maar beantwoord dit nie. Hou soms nie verband met die vraag nie. Weglatings.				26–27	24–25	20–23	
VLAK 2 Vraag ontoereikend beantwoord. Inhoud skraal.					20–23	18–19	14–17
VLAK 1* Vraag ontoereikend beantwoord of glad nie. Ontoereikend of irrelevante inhoud.						14–17	0–13

*** Riglyne vir die toekenning van 'n punt in Vlak 1:**

- Vraag glad nie beantwoord nie/totaal irrelevante inhoud; geen poging om die opstel te struktureer nie = 0
- Vraag sluit basiese en algemene irrelevante inligting in; geen poging om die opstel te struktureer nie = 1–6
- Vraag ontoereikend en vaag beantwoord ; klein poging om die opstel te struktureer = 7–13

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE**VRAAG 1: WAS DIE VERENIGDE STATE VAN AMERIKA (VSA) VANAF 1947 SUKSESVOL MET DIE VOORKOMING VAN DIE VERSPREIDING VAN KOMMUNISME NA GRIEKELAND?**

1.1

1.1.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- In 1947 het 'n bitter winter die Britse ekonomie verwoes (1 x 1) (1)

1.1.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- Clement Attlee (1 x 1) (1)

1.1.3 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*

- Loy Henderson
- Dean Acheson
- Jack Hickerson
- George Marshall (enige 2 x 1) (2)

1.1.4 *[Analise van bewyse in Bron 1A – V2]*

- Om dit te laat lyk soos 'n baie dringende saak
- Hy wou sy wens (om Griekeland by te staan) la
- at bewaarheid
- Hy wou hê dat George Marshall moes beseef dat die situasie in Griekeland kritiek was
- 'n Ernstige krisis – dringend/ vinnige antwoord
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.2

1.2.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1B – V1]*

- Finansiële ondersteuning
- Ondersteuning in die verbetering van sy openbare administrasie (2 x 1) (2)

1.2.2 *[Interpretasie van bewyse in Bron 1B – V2]*

- Truman wou hê dat die geld vir ekonomiese herstel in Griekeland gebruik moes word
- Om Griekeland selfonderhoudend te maak
- Die geld moet nie misbruik word vir 'n ander projek nie
- Om demokrasie/kapitalisme te beskerm
- Vir die doel van toerekenbaarheid
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.2.3 *[Verduideliking van 'n historiese konsep in Bron 1B – V1]*

- 'n Regeringstelsel gebaseer op die wil van die mense
- 'n Regering waar die mense verteenwoordig word deur verkose verteenwoordigers
- Die burgers van die land neem aktief deel in die besluite wat oor sake handel wat hulle en die gemeenskap oor die algemeen raak
- 'n Politieke sisteem in die Koue Oorlog wat hom met kapitalisme vereenselwig teenoor kommunisme

- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)
- 1.2.4 [Onttrekking van bewyse uit Bron 1B – V1]
- 85% (1 x 1) (1)
- 1.3
- 1.3.1 [Onttrekking van bewyse uit Bron 1C – V1]
- Het wapens aan hulle voorsien
 - Het finansiële ondersteuning/geld aan hulle verleen (2 x 1) (2)
- 1.3.2 [Onttrekking van bewyse uit Bron 1C – V1]
- Amerika het militêre basisse gebou
 - Amerikaanse kapitaliste open baie besighede
 - Amerikaners het besluit om enige iets te koop wat vir hulle winsgewend lyk (3 x 1) (3)
- 1.3.3 [Interpretasie van bewyse in Bron 1C – V2]
- Dit was 'n Amerikaanse manier om markte uit te brei sonder om noodwendig gasheerlande met hulle ekonomiese probleem te help
 - Dit was 'n subtiele manier om lande ekonomies afhanklik van Amerika te maak
 - Die kommuniste verwys daarna as 'Dollar-imperialisme'/om politieke ekonomiese swak lande te domineer
 - Dit was 'n vorm van neokolonialisme
 - Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)
- 1.3.4 [Vasstelling van die bruikbaarheid van Bron 1C – V3]
Kandidate moet aandui of die bron BRUIKBAAR is of NIE BRUIKBAAR NIE en hulle antwoord met relevante bewyse ondersteun.

BRUIKBAAR

- Dit was 'n uittreksel uit 'n artikel wat gepubliseer is in 'n Sowjetkoerant (*Pionerskaya Pravda*)
- Dit voorsien die Sowjet perspektief oor die VSA se stuitingsbeleid
- Die artikel is in 1947 gepubliseer tydens die hoogtepunt van die Koue Oorlog in Europa
- Dit verskaf inligting oor hoe die VSA van plan was om Griekeland en Turkye te ondersteun
- Enige ander relevante antwoord

OF

NIE BRUIKBAAR NIE

- Dit kan beskou word as eensydige inligting uit 'n Sowjetperspektief
- Die inligting kon beskou word as Sowjetpropaganda teen Amerika se stuitingsbeleid
- Die inligting is krities oor die Amerikaanse buitelandse beleid
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.4

1.4.1 *[Interpretasie van bewyse in Bron 1D – V2]*

- Amerika ondersteun die Griekse regering met finansiële hulp (dollarteken op die geweer)
- Amerika ondersteun die Griekse regering met militêre hulp (die geweer)
- Amerika dryf die kommuniste uit Griekeland
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.4.2 *[Interpretasie van bewyse in Bron 1D – V2]*

- Die kommunistiese rebelle wou nie finansiële bystand van die VSA hê nie
- Die kommunistiese rebelle het geweer om demokrasie/kapitalisme te aanvaar
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.5 *[Vergelyking van bewyse in Bron 1C en 1D – V3]*

- Bron 1C: Amerikaanse buitelandse beleid het bepaal dat hulle enige land met wapens en geld sal ondersteun en in Bron 1D: Amerika word gewys as dié een wat Griekeland met geld (dollarteken) en wapens (gewere) ondersteun
- Bron 1C: Amerika ondersteun die Griekse regering 'in hulle stryd teen hulle eie mense' en in Bron 1D: Die rebelle geklee in Griekse tradisionele drag dui aan dat hulle antidemokratiese magte is
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

1.6 *[Interpretasie, evaluasie en sintese van bewyse in relevante bronne – V3]*

Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoord insluit:

- VSA was suksesvol omdat hulle die verantwoordelikheid geneem het om Griekeland en Turkye te ondersteun (Bron 1A)
- VSA kondig sy beleid oor die voorkoming van die verspreiding van kommunisme deur middel van militêre en finansiële ondersteuning aan (Bron 1B, 1C en 1D)
- Die Truman-leer is gebruik om die verspreiding van kommunisme te voorkom deur finansiële en militêre ondersteuning te verleen aan ekonomies verwoeste lande (Bron 1B, 1C en 1D)
- Marshall-plan het finansiële hulp verleen om die verspreiding van kommunisme te beperk (Bron 1C en 1D)
- Die VSA beïnvloed die prokapitalistiese Griekse regering (eie kennis)
- Die VSA beheer die toesig oor fondse aan die Griekse regering (Bron 1B)
- Rebelle word uitgedryf uit Griekeland met Amerikaanse hulp (Bron 1D)
- Griekeland het 'n demokratiese en kapitalistiese land geword (eie kennis) wat toon dat die VSA suksesvol was in die voorkoming van die verspreiding van kommunisme
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n baie elementêre wyse, bv. toon geen of min begrip oor hoe suksesvol die Verenigde State van Amerika (VSA) was met die voorkoming van die verspreiding van kommunisme na Griekeland vanaf 1947 nie. • Gebruik bewyse gedeeltelik of kan nie 'n paragraaf skryf nie. 	PUNTE 0–2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou in 'n groot mate verband met die onderwerp bv. toon begrip oor hoe suksesvol die Verenigde State van Amerika (VSA) was met die voorkoming van die verspreiding van kommunisme na Griekeland vanaf 1947. • Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier om 'n paragraaf te skryf. 	PUNTE 3–5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. toon deeglike begrip oor hoe suksesvol die Verenigde State van Amerika (VSA) was met die voorkoming van die verspreiding van kommunisme na Griekeland vanaf 1947. • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf en toon begrip van die onderwerp. 	PUNTE 6–8

(8)
[50]

VRAAG 2: HOE HET VERSKILLENDE GESKIEDKUNDIGES DIE SLAG VAN CUITO CUANAVALLE BESKOU?

2.1

2.1.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*

- Die kontroversie oor wie die vernaamste kernegeveg in Suidelike Afrika gewen het was verby
- Of die SAW die Slag van Cuito Cuanavale gewen het of nie gewen het nie
- Wie het die Slag van Cuito Cuanavale gewen (enige 1 x 2) (2)

2.1.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2A – V1]*

- Weerstand teen sy frontaanval op goed-versterkte posies by Tumpo het 'n beslissende terugslag bewys aan die SAW se poging om Cuito Cuanavale en sy vliegveld te verower
- Die verlies van die Suid-Afrikaanse Lugmag se lugoorheersing
- SAW het swaar verliese in die gesig gestaar as hulle nie sou onttrek nie (enige 2 x 1) (2)

2.1.3 *[Interpretasie van bewyse in Bron 2A – V2]*

- Hulle het geglo dat hulle die Slag van Cuito Cuanavale gewen het omdat die SAW minder verliese ondervind het/ hulle het hulle argument op statistieke gebaseer
- Die SAW het 'n taktiese oorwinning by die Lombarivier behaal
- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)

2.1.4 *[Interpretasie van bewyse in Bron 2A – V2]*

- Die SAW het beweer dat hulle die Slag van Cuito Cuanavale gewen het (op die basis van minder verliese) maar op die langtermyn het hulle nie daarin geslaag om Angola te verslaan nie
- Die SAW het 'n taktiese oorwinning by die Lombarivier behaal maar kon nie die algehele geveg wen nie
- Alhoewel die SAW daarin geslaag het om te voorkom dat FAPLA/Kubaanse magte UNITA vernietig, het Savimbi nie aan bewind gekom in Angola nie
- Suid-Afrika het beheer oor Suidwes-Afrika verloor toe Namibië in 1989 onder SWAPO onafhanklik geword het
- SAW kon nie die ondersteuning van die kommunistiese MPLA aan SWAPO in Namibië keer nie
- SAW het geveg om die wit oorheersing in Suid-Afrika te behou. Kort na die Slag van Cuito Cuanavale is die bevrydingsorganisasies onthef en demokratiese verkiesings is in 1994 gehou
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

2.1.5 *[Verduideliking van die bruikbaarheid van bewyse in Bron 2A – V3]*

- Die skrywer is 'n professionele geskiedkundige wat wyd belese was oor die onderwerp en het verskillende perspektiewe oor die onderwerp bespreek
- Die bron is saamgestel gedurende die 25ste herdenking van die Slag van Cuito Cuanavale
- Die bron voorsien 'n reeks verskillende sieninge (gebalanseerde interpretasies) oor die Slag van Cuito Cuanavale
- Die bron voorsien 'n reeks 'feitelike' details oor die Slag van Cuito Cuanavale asook 'n analise van die uitkoms

- Die bron voorsien relevante en insiggewende inligting vir sy navorsingsdoeleindes
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

2.2

2.2.1 [Onttrekking van bewyse uit Bron 2B – V1]

- Dit het hernieude vertroue aan die bevrydingsbewegings (SWAPO) gegee
- Die militêre magsbalans het in die guns van bevryding en selfbeskikking vir Afrikane verander
- Ernstige ekonomiese beperkings op Suid-Afrika en sy militêre terugslae in Angola het die magsbalans ten gunste van Namibië se onafhanklikheid geswaai
- Suid-Afrika was militêr gekniehalter as gevolg van die teenwoordigheid van Kubane in Angola
- Die Kubaanse teenwoordigheid op die Namibiese grens in 1988 het 'n beslissende invloed op vredesonderhandelings in Angola gehad
- Suid-Afrika was gewillig om te onderhandel in die lig van Namibië se onafhanklikheid (enige 2 x 1) (2)

2.2.2 [Onttrekking van bewyse uit Bron 2B – V1]

(a)

- Kubaanse troepe is uit Angola onttrek (1 x 1) (1)

(b)

- Die ANC het hulle militêre kampe van Angola na Uganda hervestig (1 x 1) (1)

2.2.3 [Interpretasie van bewyse in Bron 2B – V2]

- Kasrils het geglo dat die Slag van Cuito Cuanavale alle partye wat betrokke was in die konflik bevoordeel/bevry
- Die einde van Namibiese kolonisasie en apartheid word beskou as uitkomst van die Slag van Cuito Cuanavale
- Die vrede tussen Suid-Afrika en Angola na die Slag van Cuito Cuanavale het nuwe besigheidseleenthede geskep
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

2.3 [Vergelyk inligting in Bron 2A en 2B – V3]

- Beide Bron 2A en 2B toon dat die militêre magsbalans verskuif het as gevolg van die Slag van Cuito Cuanavale – die SAW het mag verloor oor Kubaanse en bevrydingsmagte
- Beide Bron 2A en 2B verwys na bewerings wat deur SAW generaals gemaak is dat Suid-Afrika minder verliese gely het en daarom die Slag van Cuito Cuanavale 'gewen' het
- Beide Bron 2A en 2B gee te kenne dat selfs al sou die SAW beweer dat hulle nie verslaan is by die Slag van Cuito Cuanavale nie, was dit steeds 'n belangrike faktor in die beëindiging van apartheid en bevryding van Namibië
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

2.4

2.4.1 [Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – V1]

- Die 'mite' dat die Suid-Afrikaanse offensief verslaan is by die Slag van Cuito Cuanavale deur Kubaanse en Angolese troepe
- Suid-Afrika het 50 vliegtuie, 47 tenks en honderde manne verloor (1 x 2) (2)

2.4.2 [Verduideliking van 'n historiese konsep in Bron 2C – L1]

- Die verspreiding van vals/onakkurate inligting of idees om opsetlik mense se opinie te verander, bv. Kuba en Angola was seëvierend na die Slag van Cuito Cuanavale
- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)

2.4.3 [Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – V1]

- 'Die Kubaanse propaganda weergawe van hierdie heroïese slag'
 - 'Dit was nie eers tot na die oorlog dat hierdie feite opgekom het nie'
 - Kuba en Angola was alreeds besig met vredesonderhandelings
 - 'Die Suid-Afrikaners was die werklike wenners ...'
 - '4 785 mense het gesneuwel aan die Kubaanse/FAPLA-kant, 94 tenks en honderde oorlogsvoertuie is vernietig teenoor 31 Suid-Afrikaners wat gesterf het, 3 tenks vernietig en 11 gepantserde voertuie en troepvoertuie wat verloor is'
 - 'Na 13 jaar in Angola het die Kubane steeds nie hulle doel bereik nie...'
- (enige 2 x 1) (2)

2.4.4 [Interpretasie van bewyse in Bron 2C – V2]

- Kubane en Angolese het in Angola onderhandel vir vrede
- Die skrywer het geredeneer dat Suid-Afrika 'n beslissende oorwinning behaal het by die Slag van Cuito Cuanavale – hulle het min manne of gepantserde voertuie verloor
- Die skrywer het beweer dat Kubaanse bronne Suid-Afrikaanse verliese oordryf het (bv. Slegs 3 tenks is vernietig en nie die 47 wat die Kubane beweer nie)
- Die Kubane beweer dat 'honderde manne' doodgemaak is, maar die skrywer redeneer dat slegs 31 SAW soldate doodgemaak is
- Die skrywer beweer dat die Kubane nie daarin geslaag het om UNITA (wat deur Suid-Afrika ondersteun is) te verslaan nie
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

2.5

2.5.1 [Interpretasie van bewyse in Bron 2D – V2]

- Die SAW was die oorwinnaars ('WENNERS') in die Slag van Cuito Cuanavale
- Die SAW wat onttrek uit Angola
- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)

2.5.2 [Interpretasie van bewyse in Bron 2D – V2]

Kandidate moet aandui of hulle met die bron SAAMSTEM of NIE SAAMSTEM NIE en hulle antwoord met relevante bewyse ondersteun.

STEM SAAM ('WENNERS')

- Die SAW het baie minder ongevalle en militêre verliese gely as die Kubane, dit is gebruik as bewys dat hulle die oorlog gewen het
- Die Kubane en die Angolese het alreeds vir vrede onderhandel
- Die banier wys dat hulle die 'wenners' was
- Enige ander relevante antwoord

STEM NIE SAAM NIE (NIE 'WENNERS' NIE)

- Dit kon deel van Suid-Afrikaanse propaganda gewees het om te beweer dat die SAW die Slag van Cuito Cuanavale gewen het
- Die SAW het nie daarin geslaag om Cuito Cuanavale te verower nie en het hulle troepe onttrek na Namibië wat 'n bewys is dat hulle nie die Slag van Cuito Cuanavale gewen het nie
- SAW kon nie SWAPO stop om seker te maak dat Namibië onafhanklikheid verkry nie
- Die politieke landskap in die streek het verander, Namibiese onafhanklikheid het tot tydelike vrede in Angola gelei
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

2.6 *[Interpretasie, evaluasie en sintese van bewyse in relevante bronne – V3]*

Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoord insluit:

- Suid-Afrikaanse generaals en sommige geskiedkundiges het geredeneer dat die Slag van Cuito Cuanavale 'n militêre oorwinning vir Suid-Afrika was (Bron 2A, 2B, 2C en 2D)
- SAW het minder soldate en militêre hardeware verloor as Kuba en Angola en het nie daarin geslaag om UNITA te verslaan nie – gebruik hierdie as bewys van die SAW oorwinning (Bron 2A, 2B, 2C en 2D)
- Baines (Bron 2A) en Kasrils (Bron 2B) het voorgestel dat selfs as die SAW die Slag van Cuito Cuanavale gewen het, het hulle die politieke oorlog verloor want Namibië het onafhanklik geraak en Apartheid het kort daarna geëindig
- Sommige geskiedkundiges het op die noue militêre winste en verliese by Cuito Cuanavale (1987-1988) gefokus (Bron 2D)
- Sommige skrywers het op langtermyn politieke implikasies van die Slag van Cuito Cuanavale gefokus deur die magsbalans in die streek te verskuif (Bron 2A en 2B)
- Die Slag van Cuito Cuanavale het ekonomiese en politieke voordele vir Suid-Afrika gehad (vermindering van uitgawes op wapens, handel met Angola) (Bron 2B en eie kennis)
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n baie elementêre wyse, bv. toon geen of min begrip oor hoe verskeie geskiedkundiges die Slag van Cuito Cuanavale beskou het nie. • Gebruik bewyse gedeeltelik of kan nie 'n paragraaf skryf nie. 	PUNTE 0–2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou in 'n groot mate verband met die onderwerp bv. toon begrip oor verskeie geskiedkundiges die Slag van Cuito Cuanavale beskou het. • Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier om 'n paragraaf te skryf. 	PUNTE 3–5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. toon deeglike begrip oor hoe verskeie geskiedkundiges die Slag van Cuito Cuanavale beskou het. • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf en toon begrip van die onderwerp. 	PUNTE 6–8

(8)
[50]

VRAAG 3: WATTER UITDAGINGS HET DIE LITTLE ROCK NEGE IN 1957 GEDURENDE DIE INTEGRASIE VAN CENTRAL HIGH SCHOOL ERVAAR?

3.1

3.1.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – L1]*

- Ontvang inligting dat karavane motorvoertuie vol wit heerssugtiges na Little Rock oppad is (1 x 2) (2)

3.1.2 *[Interpretasie van bewyse in Bron 3A – L2]*

- Swart Amerikaanse leerlinge sou nie toegelaat word om by Central High School in te skryf nie
- Wit konserwatiewes het geweld gebruik om integrasie by Central High School te keer
- Faubus dreig swart Amerikaanse student dat hulle doodgemaak sou word indien hulle Central High School binnegaan
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.1.3 *[Verduideliking van 'n historiese konsep in Bron 3A – L1]*

- 'n Proses wat swart Amerikaanse studente toegelaat het om dieselfde skool as wit Amerikaanse studente by te woon
- Om swart Amerikaanse en wit Amerikaanse studente saam te bring by Central High School
- Om segregasie by Central High School te beëindig deur seker te maak dat swart Amerikaners skool bywoon
- Rasse vermenging van studente (swart Amerikaners en wit Amerikaners) by Central High School
- Enige ander relevante antwoord (enige 1 x 2) (2)

3.1.4 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3A – L1]*

- Deurmekaar
- Vreesbevange
- Het hulle vrese gelug deur die woorde 'bloed sal in die strate van Little Rock vloei' te herhaal (enige 2 x 1) (2)

3.1.5 *[Interpretasie van bewyse in Bron 3A – L2]*

- Hulle is deur Faubus se toespraak geïntimideer (die aand van 3 September 1957) dat 'bloed in die strate sal vloei'
- Die NAACP raai swart Amerikaanse studente aan om nie skool by te woon nie
- Hulle ouers het vir hulle veiligheid gevrees
- Gevrees hoe wit Amerikaanse segregasioniste sou reageer
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.2

3.2.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3B – L1]*

- Deur 'n sydeur (1 x 1) (1)

3.2.2 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3B – L1]*

- Die skare het die swart Amerikaanse verslaggewers weggejaag
- Hulle het swart Amerikaanse verslaggewers geslaan (2 x 1) (2)

3.2.3 *[Interpretasie van bewyse in Bron 3B – L2]*

- Wou bystand gehad het sodat wet en orde gehandhaaf kon word
- Geweld het buite beheer geraak en was moeilik om te hanteer
- Die Nasionale Garde en die polisie kon nie die skare beheer nie
- Om nege swart Amerikaanse studente te beskerm
- Om te help met die afdwinging van integrasie by Central High School
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.2.4 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3B – L1]*

- Het die Little Rock Nege na en van Central High School begelei
- Het hulle beskerm terwyl hulle in die klasse was (enige 1 x 2) (2)

3.3

3.3.1 *[Interpretasie van bewyse in Bron 3C – L2]*

- Swart Amerikaanse studente is na en van die skool begelei deur die federale troepe
- Federale troepe was swaar bewapen
- Die Federale regering het beplan om integrasie by voorheen wit Amerikaanse skole af te dwing
- Die situasie by Little Rock was wisselvallig
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.3.2 *[Interpretasie van bewyse in Bron 3C – L2]*

- Die federale troepe moes die onbedwingbare en gewelddadige skare beheer
- Om te toon dat hulle geweld sou gebruik indien nodig
- Om swart Amerikaanse studente teen skade/gevaar te beskerm
- Die Nasionale Garde en die polisie kon nie die skare beheer nie
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.4 *[Vergelyking van bewyse in Bron 3B en 3C – L3]*

- In Bron 3B het die burgemeester van Little Rock, Woodrow Mann vir die federale troepe gevra vir bystand terwyl in Bron 3C gesien kan word dat die troepe by Central High School geplaas is
- In Bron 3B het president Eisenhower die VS federale troepe beveel wat die Little Rock Nege na Central High School op 25 September 1957 begelei terwyl Bron 3C die troepe wys wat sommige van die Little Rock Nege onder bewaking na 'n weermagmotor neem vir hulle veilige rit huis toe na skool
- Enige ander relevante antwoord (2 x 2) (4)

3.5

3.5.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 3D – L1]*

- Om hulle te sê dat een van hulle saam met Ernest Green by sy graduering moes stap (enige 1 x 1) (1)

3.5.2 [Onttrekking van bewyse uit Bron 3D – L1]

- 'Ek het geen probleem'
- 'Ek sal saam met hom stap'
- 'Ek het niks daarvan gedink nie'
- 'My net meer vasbeslote gemaak dat ek saam met hom sal stap. 'En ek het saam met hom gestap'
- 'Ek was kwaad vir die [wit Amerikaners] wat dit gedoen het hulle het my regtig kwaad gemaak (enige 2 x 1) (2)

3.5.3 [Die vasstelling van die betroubaarheid van bewyse in Bron 3D – L3]

- Dit is 'n uittreksel uit 'n onderhoud met Jane Emery, 'n wit kontemporêre Amerikaanse student by Central High School/eerstehandse inligting
- Die onderhoud is gevoer tussen mev. Huckaby (Prinsipaal) en vyf dogters Jane Emery was mederedakteur van *The Tiger* skoolkoerant
- Dit werp lig op die radikale houding wat reeds by Central High School bestaan het voor die gradueringseremonie
- Dit voorsien inligting dat nie alle wit Amerikaners teen desegregasie was nie
- Enige ander relevante antwoord (enige 2 x 2) (4)

3.6 [Interpretasie, evaluasie en sintese van bewyse in relevante bronne – L3]

Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoord insluit:

- Little Rock Goewerneur, Faubus het nie die desegregasie van Central High School ondersteun nie (eie kennis)
- Faubus het die veiligheid van swart Amerikaners bedreig deur te sê dat 'bloed in die strate sal vloei' (Bron 3A)
- Ouers was getraumatiseer deur dreigemente (vreesbevange, deurmekaar en bang) (Bron 3A)
- Wit Amerikaanse studente moes Central High School deur 'n sydeur ingaan wat hulle moraal geaffekteer het (Bron 3B)
- Hulle is om veiligheidsredes uit Central High School verwyder (Bron 3B)
- Begelei na en van die skool en beskerm terwyl hulle in die klasse was (Bron 3B en 3C)
- Kon slegs een maand nadat die skool heropen het, burgerlike vervoer gebruik (Bron 3B)
- Ernest Green kon nie 'n gelei kry vir sy gradueringseremonie nie (Bron 3D)
- Deur sommige wit Amerikaanse studente verstoot en geteister (eie kennis)
- Hulle gesinne is geïntimideer deur die konserwatiewe wit Amerikaners (eie kennis)
- Enige ander relevante antwoord

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken:

VLAKE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n baie elementêre wyse, bv. toon geen of min begrip oor watter uitdagings die Little Rock Nege gedurende die integrasie van Central High School in 1957 ervaar het. • Gebruik bewyse gedeeltelik of kan nie 'n paragraaf skryf nie. 	PUNTE 0–2
VLAKE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse is meestal relevant en hou in 'n groot mate verband met die onderwerp bv. toon begrip oor watter uitdagings die Little Rock Nege gedurende die integrasie van Central High School in 1957 ervaar het. • Gebruik bewyse op 'n baie basiese manier om 'n paragraaf te skryf. 	PUNTE 3 – 5
VLAKE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik relevante bewyse bv. toon deeglike begrip oor watter uitdagings die Little Rock Nege gedurende die integrasie van Central High School in 1957 ervaar het. • Gebruik bewyse baie effektief in 'n georganiseerde paragraaf en toon begrip van die onderwerp. 	PUNTE 6–8

(8)
[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE**VRAAG 4: UITBREIDING VAN DIE KOUE OORLOG: GEVALLESTUDIE –VIËTNAM**

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument wat gebaseer is op relevante bewyse deur gebruik te maak van analitiese en interpretasie vaardighede]

SINOPSIS

Kandidate moet vermeld of hulle met die stelling saamstem al dan nie. Hulle moet beklemtoon hoe die militêre taktieke en strategieë wat die Amerikaanse weermag tussen 1963 en 1975 teen die Viëtkong gebruik het, gelei het tot hulle onvermoë om die oorlog te wen. 'n Analise van hoe die Viëtkong Amerikaanse militêre taktieke en strategieë verdel het moet ook uitgebrei word.

HOOFASPEKTE

Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoord insluit:

- Inleiding: Kandidate moet 'n gedagterigting inneem en aandui of die militêre taktiek van die VSA weermag hulle oorlogspoging teen die Viëtkong gekompromitteer het.

UITBREIDING

- Redes vir die VS betrokkenheid in Viëtnam: stop die verspreiding van kommunisme/ domino teorie/stuifingsbeleid
- Villagisation was 'n strategiese hamlet program (VSA en Suid-Viëtnam se regering het nuwe dorpie gestig wat bewaak is in 'n poging om dorpenaars van guerrillas te skei). Dit was 'n mislukking, want die meeste dorpenaars het die Viëtkong ondersteun
- Gebruik van die Golf van Tonkin insident lei daartoe dat die VS Kongres uiteindelik die Golf van Tonkin-resolusie uitgevaardig het wat President Johnson breë militêre magte gegee het om die oorlogspoging in Viëtnam te eskaleer
- President Johnson gee instruksies vir die massa lugaanval 'Operasie Rolling Thunder' wat nie die verlangde effek gehad het nie bv. Ho Chi Minh-roete het aktief gebly. Die burgerlike ongelukke het baie Viëtnamese teen die VSA laat draai en meer Amerikaners het nie die oorlog ondersteun nie – VSA se militêre taktiek is bewys as oneffektief teen guerrilla oorlogvoering
- 'Operasie Ranch Hand' waar chemikalieë gebruik is bv. Agent Orange om woude te vernietig, Agent Blue om oeste te vernietig en die verwoesting van Napalm het ondersteuning negatief beïnvloed. Chemikalieë het meer burgerlikes affekteer as wat vyandige soldate het
- VSA het seek- en vernietig sendings gebruik wat gelei het tot die Mai Lai-bloedbad in Maart 1968 en het gelei tot groot getalle burgerlike sterftes. Beide die Viëtnamese burgers en Viëtkong het hierdie daad betreur en wraak gesweer
- VSA het jong en onervare soldate gestuur, die gemiddelde ouderdom was 19 jaar, teen harde oorlogsgtige Viëtnamese soldate met uitstekende guerrilla-taktiek. Die Amerikaanse soldate was nie gewoond aan die weer, terrein en klimaat nie. Dienspelig ontduiking het tot negatiewe reaksie uit die tuisfront gelei
- Amerikaanse VS troepe het in die buiteland geveg teen 'n nasionalistiese weermag wat vir die bevryding van hulle eie land geveg het
- Die rol van die media, studente (Kent Universiteit-opstande), musici en ontwapeningsbewegings het die VS regering onder druk geplaas om uit Viëtnam te onttrek

- Tet-offensief, 31 Januarie 1968, deur die Viëtkong het bewys dat die VSA nie die oorlog kon wen nie omdat sy eie basisse vatbaar was vir aanvalle en meer as 80% van stede en dorpe het in die hande van die Viëtkong beland
 - Nixon se Viëtnamisering-beleid het gefaal asook die bombardering van Noord-Viëtnam, Laos en Kambodja, insluitend WHAM (Winning hearts and minds of the Vietnamese) wat 'n poging van die VSA was om uit die oorlog te onttrek en om hulle 'aansien' te red
 - Die VSA het hulle troepe onttrek teen 1973 en Saigon het in 1975 geval
 - Enige ander relevante antwoord
- Slot: Kandidate moet hul argument met 'n relevante slot saamvat.

[50]

VRAAG 5: ONAFHANKLIKE AFRIKA: VERGELYKENDE GEVALLESTUDIE – DIE KONGO EN TANZANIË

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument wat gebaseer is op relevante bewyse deur gebruik te maak van analitiese en interpretasie vaardighede]

SINOPSIS

Kandidate moet die politieke en ekonomiese beleid wat van die 1960's tot die 1980's in die Kongo (onder Mobutu Seso Seko) geïmplementeer is, krities vergelyk teenoor dié wat in Tanzanië (deur Julius Nyerere) geïmplementeer is as hulle die opstel skryf.

HOOFASPEKTE

Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoord insluit:

- Inleiding: Kandidate moet krities bespreek of die politieke en ekonomiese beleid van die Kongo en Tanzanië dieselfde/verskillend was en aandui hoe hulle hulle argument gaan ondersteun.

UITBREIDING**Ooreenkomste (Politieke beleid)**

- Die Kongo en Tanzanië het een-party regeringstelsels ingestel
- Die Kongo en Tanzanië het geglo in 'n gesentraliseerde stabiele en eenheidstaat
- Die Kongo en Tanzanië het verkiesings gehou
- Die Kongo en Tanzanië het die belangrikheid van Afrikanisasie (Zaierinasie en *villigasation* respektiewelik) beklemtoon
- Enige ander relevante antwoord

Ooreenkomste (Ekonomiese beleid)

- Die Kongo en Tanzanië het 'n een-produk stelsel van kolonialiste geërf
- Teen onafhanklikheid het albei vervaardigingsnywerhede gekort
- Die Kongo en Tanzanië het min opgeleide tegnisi en ingenieurs gehad
- Mobutu en Nyerere het die land en nywerhede genasionaliseer
- Nie die Kongo of Tanzanië het oliereserwes gehad nie, so albei het 'n ekonomiese krisis in die gesig gestaar toe oliepryse in die 1970's gestyg het
- Beide Mobutu (1970's) en Nyerere (1980's) moes sektore van die ekonomie privatiseer as gevolg van 'n ekonomiese krisis
- Beide lande het lenings uit die buiteland en buitelandse organisasies verkry: Van die 1960's het die Kongo finansiële hulp uit die kapitalistiese weste ontvang; terwyl Tanzanië van die 1980's gedwing is om lenings van die Wêreldbank te verkry en onderwerp is aan strukturele aanpassing-beleid
- Geen land het geseëvier in die ontwikkeling van 'n betekenisvolle vervaardigingsnywerheid nie
- Beide lande het afhanklik gebly van die uitvoer van landbouprodukte en minerale
- Enige ander relevante antwoord

Verskille (Politieke beleid)

- Kapitalisme in die Kongo en Afrika Sosialisme in Tanzanië
- Politiek onstabiliteit in die Kongo versus die vreedsame oorgang in Tanzanië
- In die Kongo het kleptokrasie tot korrupsie gelei toe amptenare hulle mag misbruik het, in Tanzanië het die Leierskapskode 'n hoe vlak van aanspreeklikheid vereis
- In die Kongo het Mobuto Sese Seko etnisiteit en stamwese aangemoedig terwyl in Tanzanië het Nyerere stamwese afgekeur

Verskille (Ekonomiese beleid)

- Die Kongo het 'n kapitalistiese ekonomiese stelsel aanvaar; terwyl Tanzanië 'n sosialistiese ekonomiese model aangeneem het
 - Die Kongo het sterk op buitelandse hulp en kundiges vanaf die vroeë 1960's gesteun; terwyl Tanzanië probeer het om selfstandig te raak en het neokolonialisme verwerp
 - Die Kongo het daarop gemik om die ekonomie te industrialiseer en die vervaardiginggrondslag te ontwikkel; terwyl Tanzanië sy landbougrondslag opgebou het, villagisation beleid van Ujaama
 - Die Kongo se ekonomie is gekenmerk deur sy elitisme en sy baantjies vir boeties; terwyl Tanzanië korrupsie van regeringsamptenare deur die 'leierskapskode' probeer verminder het
 - Die Kongo se ekonomie het groot verskille in rykdom tussen rykes en armes opgelewer; terwyl Tanzanië probeer het om sy ekonomiese ongelykheid te verminder
 - Enige ander relevante antwoord
- Slot: Kandidate moet hul argument met 'n relevante slot saamvat.

[50]

**VRAAG 6: BURGERLIKE PROTES VANAF DIE 1950's TOT DIE 1970's:
SWARTMAGBEWEGING**

[Beplan en konstrueer 'n oorspronklike argument wat gebaseer is op relevante bewyse deur gebruik te maak van analitiese en interpretasie vaardighede]

SINOPSIS

Kandidate moet sê tot watter mate die beginsel van selfstandigheid suksesvol deur Malcolm X, Stokely Carmichael en die Black Panther-party in die VSA geïmplementeer is en hulle argument met relevante historiese bewyse ondersteun.

HOOFASPEKTE

Kandidate kan die volgende aspekte in hulle antwoord insluit:

- Inleiding: Kandidate moet aandui tot watter mate die beginsel van selfstandigheid suksesvol deur Malcolm X, Stokely Carmichael en die Black Panther-party geïmplementeer is en aandui hoe hulle hulle argument sal ondersteun.

UITBREIDING

- Redes vir die opkoms van die Swartmagbeweging
- Die filosofie van die Swartmagbeweging in die VSA gedurende die 1950's

Malcolm X

- Malcolm X was 'n sterk spreker en 'n toegewyde menseregte aktivis
- Malcolm X het geglo in swart afskeiding, selfbeskikking (swart nasionalisme) en hy is 'n voorstaander van selfrespek en selfdisipline
- Glo in die konsep swart selftrots en selfgating/selfrespek 'Swarttrots'
- Wou hê dat swart Amerikaners op enige moontlike maniere teen wit Amerikaanse owerhede moes opstaan in die strewe na vryheid, geregtigheid en gelykheid
- Bevorder die gebruik van geweld as 'n manier vir selfverdediging teen diegene wat swart Amerikaners aanval
- Enige ander relevante antwoord

Stokely Carmichael

- Hy word die voorsitter van die SNCC (Student Non-Violent Coordinating Committee) in 1966 en besluit om die leringe van die Swartmagbeweging te aanvaar
- Hy word 'n voorstaander van die beginsels van Swartmag (om dinge op jou eie te doen; politiek in hul eie gemeenskappe te beheer; trots te wees op eie kultuur en hulself te verdedig teen rasse onderdrukking en manipulasie)
- Het geglo dat niegewelddadigheid 'n strategie was wat nie werk nie as gevolg van aanhoudende geweld wat deur wit Amerikaners teen swart Amerikaners gebruik is
- Hy is 'n voorstaander vir die uitsluiting van 'wit' liberales as 'n filosofie vir swart Amerikaners
- Hy was ten gunste van Afrikadrag en Afrikahaarstyle as 'n simbool van Swarttrots
- Het die filosofie van '*Black is beautiful*' aangemoedig
- Het aangesluit by die Black Panther-party (vir selfverdediging) wat die Swartmag/'Swarttrots' filosofie in werking gestel het

Black Panther

- Black Panther-party is gestig deur Bobby Searle en Huey Newton
- Hulle was betrokke by die inwerkingstelling en ondersteuning van gemeenskapsprogramme en voedingskemas sowel as teen armoede-sentrums; vir die verdediging teen polisiebrutaliteit, het gefokus op sosio-ekonomiese omstandighede van swart Amerikaners en het ook gemeenskaps-oorlewingsprogramme bedryf
- Tien (10) punt-plan het gedien as die Black Panther-manifes wat hulle maatskaplike, politieke en ekonomiese doelwitte bevat het
- Die Black Panther-party het betrokke geraak in straatpatrollies, het polisie aktiwiteite gemonitor en het hulself verdedig deur gewere te dra (militante aanslag) en die aanhoudende polisiebrutaliteit en teistering van jong swart mans te stop
- Enige ander relevante antwoord

- Slot: Kandidate moet hul argument met 'n relevante slot saamvat.

[50]**TOTAAL: 150**